ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 92.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 18-го Ноября — 1838 — *Wilno. Piątek. 18-go Listopada.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Ноября.

Высочайшею Грамотою, 16-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Александра Невскаго*, Королевскій Прусскій Министръ Иностранныхъ Дѣлъ, Баронъ *Вертеръ*.

— Высочайшею Грамотою, 16-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Бѣлаго Орла*, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Дворѣ Е. В. Короля Баварскаго, Тайный Совѣтникъ *Сѣверинъ*.

— Высочайшею Грамотою отъ 16 Октября, Королевскій Баварскій Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Графъ *Лерхенфельдъ*, пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Анны первой степени, съ алмазными украшеніями*.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 3-й день минувшаго Октября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Анны 2-й степени*, 43-го Флотскаго экипажа Капитанъ-Лейтенантъ *Хомутовъ 1-й*, въ награду засвидѣтельствованной начальствомъ отличной храбрости, оказанной имъ въ дѣлѣ противъ Горцевъ, при взятіи мѣстечка Сочи, на восточномъ берегу Чернаго Моря, 13-го Апрѣля сего года. (*С. П.*)

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ 30-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава третьей степени*, въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ дѣлахъ противу Горцевъ, въ десантномъ отрядѣ Россійскихъ войскъ на восточномъ берегу Чернаго Моря, Дивизіонный Квартирмейстеръ 20-й Пѣхотной дивизіи, Генеральнаго Штаба Подполковникъ *Филипсонъ*; Навагинскаго пѣхотнаго полка Маіоръ *Перекрестовъ*; Литовскаго Егерскаго полка Маіоръ *Масловскій 4-й*; состоящій по Кавалеріи Капитанъ *Пушкинъ*; и Тенгинскаго пѣхотнаго полка Штабсъ-Капитаны *Гриневичъ* и *Корецкій 1-й*.

— Литтихскій фабрикантъ Кокерилъ получилъ шестилѣтнюю привиллегію на введеніе способа предохранять желѣзо и сталь посредствомъ галванизма отъ ржавчины, а цинкъ и другіе металлы отъ окисленія; Финляндскій уроженецъ Іоганъ Бенике десятилѣтнюю привиллегію на аппаратъ для приготовленія уксуса посредствомъ стеклянныхъ, вмѣсто металлическихъ, трубъ; а Московскій фабрикантъ, иностранецъ Іоганъ Функъ шестилѣтнюю привиллегію на изобрѣтенную имъ пожарную трубу особаго устройства.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Подольскимъ Дворянствомъ кандидатовъ въ званіе Подольскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, изволилъ Высочайше утвердить въ семъ званіи Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Графа *Пржездзецкаго*.

— Государь Императоръ, усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшаго рапорта Исправляющаго должность С. Петербургскаго Гражданскаго Губернатора, о податяхъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 10-go Listopada.

Przez Najwyższy Dyplomat, 16 go Października, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Alexandra Newskiego*, Królewski Pruski Minister Spraw Zewnętrznych, Baron *Werther*.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 16-go Paździerrnika, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Orła Białego*, Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister przy Dworze Najjaśniejszego Króla Bawarskiego, Radźca Tajny, *Sieweryn*.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 16-go Października, Królewski Bawarski Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister Hrabia *Lerchenfeld*, mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia, z ozdobami brylantowemi*.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, 3-go przeszłego Października, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Anny 2-go stopnia*, 43-go ekwipażu Floty, Kapitan-Lejtenant *Chomutow 1-szy*, w nagrodę zaświadczonej przez Zwierzchność odznaczającej się waleczności, okazanej przezeń w rozprawie z Góralami, przy wzięciu miasteczka Soczy, na wschodnim brzegu Morza Czarnego, 13-go Kwietnia roku teraźniejszego. (*P. P.*)

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów 30 go Sierpnia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława trzeciego stopnia*, w nagrodę odznaczającego się męstwa i waleczności, okazanych w wyprawach przeciw Gorali, w oddziale wojsk Rossyjskich do lądowania przeznaczonych na wschodnim brzegu Morza Czarnego, Dywizyjny Kwatermistrz 20-ej dywizyi Pieszej, Podpółkownik Sztabu Jeneralnego *Filipson*; Major Nawagińskiego półku pieszego *Perekrestow*; Major Litewskiego półku Strzelców *Masłowski 4-ty*; liczący się w Kawaleryi Kapitan *Puszkin*, i Sztabs-Kapitani Tengińskiego półku pieszego *Hryniewicz* i *Korecki 1-szy*. (*R. In.*)

— Fabrykant Leodyjski Cockeril otrzymał sześcioletni przywilej na zaprowadzenie sposobu zabezpieczania żelaza i stali od rdzy, za pośrednictwem galwanizmu, a zynk i inne metalle od kiśnienia; rodak Finlandzki Johan Benike, dziesięcioletni przywilej na apparat do przygotowania octu za pomocą rur szklannych zamiast metallicznych; a fabrykant Moskiewski, cudzoziomiec Johan Funk sześcioletni przywilej na wynalezioną przezeń sikawkę pożarną szczególnego urządzenia.

— Jego Cesarska Mość, z dwóch wybranych przez Dworzaństwo Podolskie kandydatów na urząd Podolskiego Gubernialnego Marszałka Dworzaństwa, raczył Najwyżej utwierdzić na tym urzędzie Rzeczywistego Radźcę Stanu Hrabię *Przezdzieckiego*.

— Cesarz Jego Mość, dostrzegłszy z najuniżeńszego raportu Sprawującego obowiązek S. Petersburskiego Cywilnego Gubernatora, o podatkach i zaległościach za

и недоимкахъ за 1 половину 1838 года, и изъ свѣдѣній, Министромъ Финансовъ доставленныхъ, что взыскано недоимокъ ⅛, а оклада $\frac{9}{10}$,—Высочайше повелѣть изволилъ: объявить С. Петербургскому Гражданскому Губернатору Его Величества удовольствіе за успѣшное взысканіе податей.

— Государь Императоръ, въ слѣдствіе полученнаго отъ Главнокомандующаго Дѣйствующею Арміею свѣдѣнія, что Дворянство Могилевской Губерніи, во время сбора 2-го пѣхотнаго Корпуса при м. Гомлѣ, пожертвовало въ пользу нижнихъ чиновъ сего Корпуса, тысячу пудовъ мяса и тысячу ведръ вина, Всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ: объявить Дворянству Могилевской Губерніи, за таковое его усердіе Монаршее Его Императорскаго Величества благоволеніе. (*Спб. В.*)

— По возникшему въ Правительствующемъ Сенатѣ вопросу, съ какимъ старшинствомъ должны быть утверждаемы Комнатные Надзиратели Главнаго Педагогическаго Института въ присвоенныхъ имъ чинахъ, со старшинствомъ ли со дня опредѣленія въ должность, или со дня выслуги ими въ сей должности шести лѣтъ, Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія входилъ въ Государственный Совѣтъ съ представленіемъ въ коемъ полагалъ: Старшаго Надзирателя и Комнатныхъ Надзирателей Главнаго Педагогическаго Института, по выслугѣ въ сихъ должностяхъ шести лѣтъ, утверждать, перваго въ 8, а послѣднихъ въ 9-мъ классѣ, со старшинствомъ со времени опредѣленія ихъ въ оныя, принявъ за правило, что только тѣ изъ опредѣленныхъ въ Старшіе или Комнатные Надзиратели Института могутъ быть утверждаемы въ присвоенныхъ симъ должностямъ классныхъ чинахъ, по выслугѣ 6 лѣтъ, которые или а) поступили въ сіи должности изъ другихъ Вѣдомствъ, имѣвъ уже классный чинъ, не лишая впрочемъ ихъ права на производство въ чины и на основаніи общихъ узаконеній за обыкновенную выслугу лѣтъ, или б) имѣютъ право вступленія въ Гражданскую службу, или в) получили въ одномъ изъ Россійскихъ Университетовъ ученую степень или званіе Дѣйствительнаго Студента или г) окончивъ курсъ въ Высшихъ или Среднихъ Учебныхъ Заведеніяхъ, пріобрѣли право на классный чинъ; всѣ же прочіе должны подходить подъ дѣйствіе правилъ о производствѣ въ чины Комнатныхъ Надзирателей, поступающихъ въ сіе званіе изъ состояній, не имѣющихъ права опредѣленія въ Гражданскую службу. На семъ основаніи Г. Министръ полагалъ отдать бывшему Комнатному Надзирателю Главнаго Педагогическаго Института Томсену старшинство въ чинѣ Титулярнаго Совѣтника со времени опредѣленія его въ эту должность, именно съ 25 Іюля 1829 года.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ сіе представленіе и находя предположенія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія основательными и необходимыми для отвращенія встрѣтившихся недоразумѣній, положилъ: предположенія сіи, какъ поясненіе Св. Зак. Т. 3 ст. 386, Устава Главнаго Педагогическаго Института § 188 и Положенія Высочайше утвержденнаго 30 Января 1835 года ст. 6, утвердить.

Его Императорское Величество такое мнѣніе Государственнаго Совѣта Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. (*Ж.М.Н.П.*)

Отчетъ по Министерству Народнаго Просвѣщенія за 1837 годъ обратилъ на себя всеобщее вниманіе не только въ Россіи, но и въ чужихъ краяхъ. Важнѣйшіе въ Европѣ журналы сообщаютъ своимъ читателямъ болѣе или менѣе пространныя выписки изъ него; каждый изъ нихъ смотритъ на предметъ съ своей точки зрѣнія, но всѣ отдаютъ справедливость быстрымъ, блестящимъ успѣхамъ нашего отечества на поприщѣ просвѣщенія. Между прочимъ въ *Journal des Débats* напечатано извлеченіе изъ этого важнаго документа, съ слѣдующими замѣчаніями.

„Отчетъ Россійскаго Министра Народнаго Просвѣщенія показывающій состояніе ввѣренной ему части въ 1837 году, долженъ, по справедливости, возбудить общее любопытство. Показать до какой степени просвѣщенія, до какихъ успѣховъ достигла Россія, страна еще столь недавно вступившая на поприще, значитъ написать ея исторію въ настоящемъ и будущемъ. Радуемся, что можемъ сообщить нашимъ читателямъ этотъ документъ, достойный внимательнаго изученія, тѣмъ болѣе, что рѣчь идетъ о Государствѣ, котораго умственныя и нравственныя силы намъ еще мало извѣстны, потому что насъ занимала всего болѣе его обширная воинская организація. Какъ собраніе статистическихъ данныхъ, отчетъ, о которомъ говоримъ мы, вполнѣ удовлетворитъ тѣхъ,

1-sze półrocze 1838 roku, i z wiadomości, przez Ministra Skarbu podanych, że uzyskano zaległości ⅛, a podatku $\frac{9}{10}$,— Najwyżej rozkazać raczył: oświadczyć S. Petersburskiemu Cywilnemu Gubernatorowi Najjaśniejszego Pana zadowolenie za skuteczne uzyskiwanie podatków.

— Cesarz Jego Mość, na skutek otrzymanej od Główno dowodzącego Armią Działającą wiadomości, że Dworzaństwo Gubernii Mohilewskiej, w czasie zebrania się 2-go Korpusu pieszego, pod m. Homlem, ofiarowało dla rang niższych tego Korpusu, tysiąc pudow mięsa i tysiąc wiader wódki, Najłaskawiej rozkazać raczył: oświadczyć Dworzaństwu Gubernii Mohilewskiej, za tę jego gorliwość Monarsze Jego Cesarskiej Mości zadowolenie. (*G.S.P.*)

— Z powodu wynikłego w Rządzącym Senacie zapytania, z jakiém starszeństwem powinni bydź utwierdzani Pokojowi Dozorcy Głównego Instytutu Pedagogicznego w przyswojonych im rangach, czy ze starszeństwem od dnia naznaczenia do obowiązku, lub od dnia wysłużenia przez nich w tym obowiązku sześciu lat, P. Minister Narodowego Oświecenia czynił przedstawienie do Rady Państwa, w którém mniemał: Starszego Dozorcę i Pokojowych Dozorców Głównego Instytutu Pedagogicznego, po wysłużeniu w tych obowiązkach sześciu lat, utwierdzać, pierwszego w 8-ej, a ostatnich w 9-ej klassie, ze starszeństwem od czasu ich naznaczenia do nich, przyjąwszy za prawidło, że ci tylko z naznaczonych na starszych lub pokojowych dozorców Instytutu mogą bydź utwierdzeni w przywiązanych do tych obowiązków rangach klassycznych, po wysłużeniu sześciu lat, którzy albo a) weszli do obowiązków z innych zawiadowstw, mając już rangę klassyczną, nie pozbawiając ich z resztą prawa na podnoszenie do rang i na osnowie ogólnych ustaw za zwyczajną wysługę lat, albo b) mają prawo wejścia do służby cywilnej, albo c) otrzymali w jednym z Uniwersytetów Rossyjskich uczony stopień lub nazwanie Studenta Rzeczywistego, albo d) ukończywszy kursa w Wyższych lub Srednich Zakładach Szkolnych, nabyli prawo do rangi klassycznej; wszyscy zaś inni powinni ulegać przepisom prawideł o podnoszeniu do rang Dozorców Pokojowych, wchodzących na te posady ze stanów, niemających prawa naznaczenia do służby cywilnej. Na tej osnowie P. Minister mniemał nadadź byłemu Dozorcy Pokojowemu Głównego Instytutu Pedagogicznego Tomsonowi starszeństwo w randze Radzcy Honorowego od czasu naznaczenia go do tego obowiązku, mianowicie od 25-go Lipca 1829 roku.

Rada Państwa, na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii, i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy to przedstawienie i znajdując podanie P. Ministra Narodowego Oświecenia gruntowném i koniecznóm dla uchylenia napotkanych niewyrozumień, postanowiła: projekta te, jako objaśnienie Połączenia Praw Tomu 3 artykułu 386, Ustawy Głównego Instytutu Pedagogicznego § 188 i Postanowienia, Najwyżej utwierdzonego 30-go Stycznia 1835 roku artykułu 6, utwierdzić.

Jego Cesarska Mość tę Opinią Rady Państwa Najwyżej utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić.

Sprawozdanie Ministeryum Narodowego Oświecenia za rok 1837 zwróciło na siebie powszechną uwagę, nie tylko w Rossyi, ale i zagranicą. Ważniejsze w Europie dziennki udzielają swoim czytelnikom więcej lub mniej obszerne wyjątki tego sprawozdania; każdy z nich patrzy na przedmiot ze swojego punktu widzenia, ale wszyscy oddają sprawiedliwość szybkim, świetnym postępom ojczyzny naszej w zawodzie oświecenia. Między innemi w *Journal des Débats* znajduje się wyjątek z tego dokumentu ważnego, z uwagami następującemi:

„Sprawozdanie Rossyjskiego Ministra Narodowego Oświecenia, wykazujące stan powierzonego mu wydziału w roku 1837, powinno bez wątpienia powszechną wzbudzić ciekawość. Wykazać do jakiego stopnia oświecenia, do jakich postępów doszła Rossya, kraj, który tak niedawno jeszcze wszedł w zawod, jest to samo, co napisać jej historyą obecną i przyszłą. Cieszemy się, że możemy udzielić czytelnikom naszym ten dokument, na pilne zasługujący rozważenie, tém bardziej, że rzecz idzie o Państwie, którego siły fizyczne i moralne mało są jeszcze nam znajome, gdyż dotąd więcej nas zajmowała obszerna jego organizacya wojskowa. Jako zbior faktow statystycznych, sprawozdanie to, zupełnie zaspokoi tych, którzy lubią porównywać liczby; co się zaś ściąga do tych, którzy śledzą postęp rozumu ludzkie-

которые любятъ сравнивать цифры; что же касается до тѣхъ, которые изучаютъ ходъ ума человѣческаго, этотъ отчетъ доставитъ имъ, по нашему мнѣнію, свѣдѣнія назидательныя."

За этимъ слѣдуетъ выписка изъ отчета, заключающаяся словами Господина Министра: „Многое остается еще недодѣланнымъ, многое требуетъ постоянныхъ трудовъ и размышленій; но между тѣмъ съ благословенiемъ Всевышняго и подъ Державною рукою Вашего Величества, новый какъ будто духъ поселился въ возрастающихъ поколѣніяхъ", и проч.

Статья *Journal des Débats* оканчивается слѣдующими замѣчаніями:

„Вотъ вѣрное изображеніе успѣховъ Россійской Имперіи. Только тѣ, которые умѣютъ вспоминать и сравнивать, могутъ сказать какая судьба ожидаетъ въ будущемъ народъ, имѣвшій въ 1833 году 1464 учебныя заведенія, 3384 учащихъ и 72,280 учащихся, а въ 1837 уже 1807 учебныхъ заведеній, 6208 учащихъ и 95,556 учащихся. Одни лишь они могутъ сказать какія слѣдствія должны имѣть такіе быстрые успѣхи въ просвѣщеніи племенъ столь многочисленныхъ и разнородныхъ.

Въ заключеніе Редакторъ статьи сознается, что наше народное образованіе должно съ осторожностію и только до извѣстной степени слѣдовать примѣру остальной части Европы.

Мы считаемъ не нужнымъ для нашихъ читателей указывать на ошибку журналиста, утверждающаго, въ сей же статьѣ, что всеподданнѣйшій отчетъ Господина Министра Народнаго Просвѣщенія написанъ на Французскомъ языкѣ. (*Спб.В.*)

Аренсбургъ, 7-го Октября.

Съ наступленіемъ осенняго равноденствія въ нашемъ полушаріи, обыкновенно начинается опасное время для мореходства въ Сѣверныхъ водахъ. Островъ Эзель, по своему положенію, бываетъ почти ежегодно свидѣтелемъ болѣе или менѣе значительныхъ бѣдствій, претерпѣваемыхъ кораблями у береговъ его. Слѣдующія купеческія суда были выброшены на Эзельскій берегъ 29 и 30 Сентября: 1) Ганноверскій корабль *ди Фрау Марія*, шкиперъ Хиллигъ, съ баластомъ, шедшій изъ Амстердама въ Ригу; экипажъ благополучно достигъ берега, такелажъ спасенъ. 2) Русско-Финляндскій корабль *Меркуріусъ*, шкиперъ Дальманъ, шедшій изъ Любека съ штучнымъ товаромъ въ Гельсингфорсъ и Стокгольмъ; грузъ и корабль спасены; съ экипажемъ не приключилось никакого несчастія. (*О.Г.Ц.П.*)

Одесса, 25-го Октября.

Въ день Покрова Пресвятыя Богородицы происходило въ Г. Одессѣ торжественное открытіе Херсонской Духовной Семинаріи, по Высочайше утвержденному положенію Коммисіи Духовныхъ Училищъ учрежденной. По совершеніи въ Градской церкви Преосвященнымъ Гавріиломъ, Архіепископомъ Херсонскимъ, Божественной Литургіи и водоосвященія, прочтены были Секретаремъ Семинарскаго Правленія, въ присутствіи мѣстнаго начальства и гражданъ Города Одессы, распоряженія, относящіяся къ открытію Семинаріи. Послѣ того, произнесены начальниками и воспитанниками Семинаріи рѣчи на Русскомъ, Латинскомъ, Греческомъ, Еврейскомъ, Французскомъ и Нѣмецкомъ языкахъ, а въ заключеніе провозглашено было многолѣтіе Государю Императору и всему Августѣйшему Дому.

— Донынѣ продолжается у насъ тоже непостоянство въ погодѣ, какое было замѣчено здѣсь и въ лѣтнюю пору. По причинѣ выпавшаго въ нашихъ окрестностяхъ снѣга, температура воздуха значительно было здѣсь посвѣжѣла, но теперь мы пользуемся теплою погодою. Съ подувшими вѣтрами, которые попеременнно измѣняются въ южные и восточные, прибыло сюда множество заграничныхъ судовъ, и здѣсь ожидаютъ еще нѣсколько Англійскихъ. (*О.Г.Ц.П.*)

М. Гоніондзъ (въ Бѣлостокской Области), 21-го Октября. Въ нынѣшнемъ году, торговля хлѣбомъ, на здѣшнемъ пунктѣ, была значительна; сухимъ путемъ и сплавомъ по рѣкѣ Бобру, съ 1-го Января по 1 Августа, отправлено въ Царство Польское на 225,000 рублей.

Новыхъ требованій на хлѣбъ изъ за границы еще не поступило, а ожидаютъ ихъ, когда установятся цѣны и когда подрядчики заключатъ съ казною контракты на поставку провіанта для войскъ, расположенныхъ въ Царствѣ Польскомъ, тогда вѣроятно и спекуланты возобновятъ свою торговлю хлѣбомъ.

Дожди, бывшіе здѣсь въ Іюнѣ, Іюлѣ и до половины Августа, препятствовали уборкѣ хлѣба, что

go, sprawozdanie to, podług naszego zdania, da im wiadomości nauczające."

Potém następuje wyjątek ze sprawozdania, kończący się wyrazami Pana Ministra: „Wiele pozostaje jeszcze nieukończoném, wiele potrzebuje statecznych prac i rozwag; ale tym czasem, za błogosławieństwem Najwyższego i pod Potężną prawicą Waszej Cesarskiej Mości, jakby duch nowy został wcielony w rozmaitych pokoleniach", i t. d.

Artykuł *Dziennika Rozpraw* kończy się uwagami następującemi:

„Oto prawdziwe wyobrażenie postępów Cesarstwa Rossyjskiego. Ci tylko, którzy umieją przypominać i porównywać, mogą powiedzieć, jaki los oczekuje na przyszłość narod, który miał w roku 1833 r. 1464 zakładów szkolnych, 3384 nauczycieli i 72,280 uczniow, a w roku 1837 już 1807 zakładów szkolnych, 6208 nauczycieli i 95,556 uczących się. Oni sami tylko mogą powiedzieć jaki skutek powinny mieć tak szybkie postępy w oświeceniu pokoleń tak licznych i różnorodnych."

Na końcu Redaktor artykułu przyznaje, że nasze oświecenie narodowe powinno z ostróżnością i do pewnego tylko stopnia iśdź za przykładem reszty Europy.

Poczytujemy za rzecz mniej potrzebną dla czytelników naszych wytykać omyłkę żurnalisty, mówiącego w tymże artykule, że najuniżeńsze sprawozdanie Pana Ministra Narodowego Oświecenia napisane jest w języku Francuzkim. (*G. S. P.*)

Arensburg, 7 Października.

Z nastaniem jesiennego porównania dnia z nocą rozpoczyna się zwykle na naszej półkuli niebezpieczna pora dla żeglugi na wodach północnych. Wyspa Oesel, z położenia swego, bywa każdego prawie roku świadkiem większych lub mniejszych nieszczęśliwych wypadków, jakim ulegają okręty przy jej brzegach. Następujące statki kupieckie wyrzucone zostały na brzegi wyspy Oesel d. 29 i 30 Września: 1, okręt hannowerski *die Frau Maria*, będący pod dowództwem Kapitana *Chilling*, który płynął z balastem do Rygi, osada szczęśliwie uratowała się na brzeg, sprzęty okrętowe ocalono. 2, Rossyjsko-Finlandzki okręt *Merkuryusz*, Kapitan *Dalman*, idący z Lubeki z towarami do Helsingforsu i Sztokolmu; ładunek i okręt ocalone zostały, a osada nie poniosła żadnej straty. (*G.R.K.P.*)

Odessa, 25-go Października.

W święto Opieki Najświętszej Maryi Panny, odbyło się uroczyste otwarcie w Odessie Seminaryum Duchownego Chersońskiego, w skutek zatwierdzonej przez Najjaśniejszego Pana uchwały Kommissyi szkół duchownych, urządzonego. Po odprawioném, w miejscowej cerkwi, przez Najprzewielebniejszego Gabryela, Arcy-Biskupa Chersońskiego i Taurydzkiego, nabożeństwie, i po poświęceniu lokalu, Sekretarz zarządu Seminaryjnego, wobec zgromadzonych władz miejscowych i obywateli miasta Odessy, odczytał postanowienia, dotyczące otworzenia pomienionego Seminaryum. Następnie, tak przełożeni, jako i uczniowie tegoż, mieli mowy w językach: Rossyjskim, łacińskim, greckim, hebrajskim, francuzkim i niemieckim, a na zakończenie uroczystości, wzniesione zostały modły o długie lata dla Najjaśniejszego Pana i całej Najjaśniejszej Familii.

— Dotąd trwa u nas niestała pogoda, jaka wciągu zeszłego lata miała miejsce. Z powodu spadłych w okolicach śniegów, temperatura powietrza znacznie się była oziębiła; wszelako teraz mamy znowu czas ciepły. Z pomyślnym wiatrem, naprzemian południowym i wschodnim, zawinęło tu mnóztwo zagranicznych okrętów, a nadto oczekują jeszcze na kilka angielskich. (*G.R.K.P.*)

M. Goniądz (w Obwodzie Białostockim), 21 Października. W tym roku, handel zbożem, na punkcie tutejszym, był znaczny; lądem i spławem rzeką Bobrem, od 1-go Stycznia do 1-go Sierpnia, wysłano do Królestwa Polskiego na 225,000 rubli.

Nowych potrzebowań zboża zza granicy jeszcze nie otrzymano, ale spodziewają się tego wówczas, kiedy się ustalą ceny i kiedy liwranci pozawierają ze skarbem kontrakta na dostarczenie prowiantu dla wojsk, w Królestwie Polskiem rozłożonych, wtedy zapewne i spekulanci odnowią swój handel zbożem.

Deszcze, padające tu w Czerwcu, Lipcu i do połowy Sierpnia, przeszkadzały zbieranie zboża, co dało po-

дало поводъ думать, что цѣны на хлѣбъ будутъ высоки; напротивъ того, прекрасная осенняя погода, продолжающаяся и до сихъ поръ, устранила эти опасенія, позволивъ земледѣльцамъ убрать хлѣбъ съ полей безъ малѣйшаго убытка. Урожай какъ озимаго, такъ и яроваго, выше посредственнаго. Картофель, составляющій здѣсь простонародное продовольствіе, родился въ изобиліи; кто посѣялъ весною одинъ корецъ, собралъ осенью отъ 17 до 20 корцовъ.

Цѣны на хлѣбъ состоятъ теперь слѣдующія: рожь отъ 9 до 10 злотыхъ, ячмень отъ 6 до 6½, овесъ отъ 4 до 4½ злотыхъ за корецъ.—Курсъ: 100 рублей ассигнаціями 28 рублей серебромъ. (*К. Г.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Миланъ, 4-го Ноября.

Вчера по полудни, прибылъ сюда Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола и остановился въ Villa-Reale, гдѣ былъ принятъ главноначальствующимъ Генераломъ, Графомъ Радецкимъ и многими высшими офицерами. Вскорѣ потомъ Эрцъ-Герцогъ Райнеръ, Вице-Король Ломбардо-Венеціянскій, посѣтилъ Государя Цесаревича, а Его Высочество послѣ того изволилъ ѣздить къ Эрцъ-Герцогу въ замокъ. Сегодня былъ большой церковный парадъ на Экзерцирь-Плацѣ. Во время обѣдни играли четыре полковыя музыки; потомъ цѣлый гарнизонъ дефилировалъ предъ высокимъ Посѣтителемъ. Завтрашній день будетъ произведено пѣхотное, а во Вторникъ, кавалерійское ученье. (*О.Г.Ц.П.*)

Вѣна, 6-го Ноября.

Третьяго дня, въ здѣшнемъ замнемъ манежѣ, разыграна большая ораторія Гайдена: *Четыре времена года.* Тысяча артистовъ и любителей музыки содѣйствовали въ исполненіи этого музыкальнаго произведенія, и успѣхъ превзошелъ все, что только въ этомъ родѣ было когда либо исполнено въ здѣшней столицѣ.

— Говорятъ, что Императоръ намѣревается въ будущемъ году совершить поѣздку въ Штирію.

— Съ Черногорской границы получены здѣсь слѣдующія извѣстія отъ 19 ч. пр. м.: — „Кажется, что Черногорцы оставили теперь свои завоевательные планы, именно по поводу распоряженій Гассанъ-Бея, который всѣ праграничные переходы осадилъ своимъ войскомъ, или войскамъ даннымъ ему въ помощь съ Австрійской стороны. Неожиданное зрѣлище Австрійскихъ мундировъ на Турецкой землѣ, кажется наиболѣе содѣйствовало къ прекращенію неприличныхъ поступковъ Черногорцевъ. Они отступили отъ границы и отказались отъ частыхъ и многочисленныхъ своихъ скопищъ. Между тѣмъ и съ другой сѣороны одинъ Австрійскій бродяга вступилъ въ предѣлы Австрійской Албаніи имѣя подъ начальствомъ 60 вооруженныхъ Черногорцевъ, но отброшенъ на всѣхъ пунктахъ разставленнымъ авангардомъ, съ которымъ нѣсколько разъ сражался — Въ Герцоговинѣ и Босніи кажется до сихъ поръ непрекращаются смущенія между раясами. 10-го ч. Октября два незнакомые бродяги напавъ на дядю Черногорскаго владѣтеля, умертвили его. Говорятъ, что это покушеніе, истребить всю фамилію нынѣшняго владѣтеля, замыслило семейство Радонихъ, въ которомъ находилось прежде достоинство свѣтской власти. (*G.C.*)

Зальцбургъ, 31-го Октября.

Въ здѣшней газетѣ помѣщено описаніе послѣднихъ дней пребыванія въ Зальцбургѣ Герцогини Беирской: Герцогиня, притворившись больною, отклонила тѣмъ наблюденія мѣстнаго начальства и выѣхала оттуда когда менѣе всего этого ожидали. Жители тогда только узнали о ея отъѣздѣ, когда были получены извѣстія изъ Испаніи о прибытіи ея въ это Государство. Хотя объ отъѣздѣ и намѣреніяхъ Герцогини, всѣ живущіе здѣсь Испанцы очень хорошо знали, но сохранили это въ тайнѣ.

Грефенбергъ, 26 го Октября.

На зиму съѣхалось здѣсь много посѣтителей и недавно за столомъ сидѣли до полутораста человѣкъ. Многіе однако же живутъ въ Фрейвальдѣ. Герцогиня Ангальтъ-Кетенская пріѣхала сюда лечиться и пробудетъ здѣсь всю зиму. Вода чѣмъ холоднѣе, тѣмъ цѣлительнѣе, и самъ Присницъ совѣтуетъ лечиться зимою.

Франція

Парижъ, 10 го Ноября.

За нѣсколько дней Министерство отправило курьера съ депешами къ Г-ну Тьеру въ Италію; слы-

wod do mniemania, że cena zboża będzie wysoka; przeciwnie, piękna pogoda jesienna, do tychczas trwająca, uprzątnęła te obawy, pozwoliwszy rolnikom zebrać zboże z pola bez najmniejszej straty. Urodzaj tak oziminy jako i jarzyny, lepszy niż średni; kartofla, stanowiąca tu żywność pospólstwa, urodziła obficie; kto wiosną posadził jeden korzec, ten w jesieni zebrał od 17 do 20 korcow.

Ceny zboża są teraz następujące: żyto od 9 do 10 złotych, jęczmień od 6 do 6½, owies od 4 do 4½ złotych za korzec.—Kurs 100 rubli assygnacyami 28 rubli srebrem. (*G.H.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Medyolan, 4 Listopada.

Wczora po południu zjechał tu Cesarzewicz Następca Tronu Rossyjskiego, i wysiadł w Villa-Reale, gdzie był przyjmowany przez Dowodzącego Jenerała Hr. Radeckiego i wielu wyższych Oficerów. Wkrótce przybył Arcy-Xiążę Rajner, Vice-Król Lombardzko-Wenecki, dla powitania Cesarzewicza, który nawzajem odwiedził go w zamku. Dziś odbywała się wielka parada kościelna na placu ćwiczeń. Podczas mszy grały cztéry muzyki wojskowe. Następnie cała osada przeciągała w paradzie przed Dostojnym Gościem. Jutro odbywać się będą ćwiczenia piechoty, a we wtorek ćwiczenia jazdy.

Wiedeń, 6 go Listopada.

Zawczora w tutejszej ujeżdżalni zimowej wykonano wielkie dzieło muzyczne Haydna: *Cztéry pory roku.* Tysiąc artystów i miłośników muzyki miało w niém udział. Wykonanie tego mistrzowskiego dzieła przewyższyło to wszystko, cokolwiek w tym przedmiocie w stolicy naszej słyszano.

— Mówią tu, że Cesarz zamierza w roku następującym odwiedzić Styryą.

— Od granicy Czarnogórskiej, mamy tu następujące, daty 19 z. m., doniesienia:— „Zdaje się, że Czarnogórcy zaniechali naterаz swych zdobywczych planów, a to z powodu rozporządzeń Hassan-beja, który wszystkie nadgraniczne przesmyki osadził wojskiem swojém, lub wojskiem, udzieloném mu w pomoc ze strony Austryackiej. Niespodziewany widok mundurów Austryackich na territorium Tureckiém, przyczynił się podobno najwięcej do poskromienia niedorzecznych marzeń Czarnogórców. Cofnęli się oni od granicy i zaniechali częstych oraz licznych zgromadzeń swoich. Tymczasem wkroczł wprawdzie z drugiej strony pewien awanturniczy zbieg Austryacki w granice Austryackiej Albanii na czele 60 zbrojnych Czarnogórców, ale został odparty na wszystkich punktach przez rozstawione straże przodowe, z ktoremi przychodziło mu walkę staczać.— W Hercogowinie i Bośnii zdają się nieustawać dotąd burzliwe zamachy pomiędzy rajasami. Dnia 10-go Październіka, dwóch nieznanych zbrodniarzy, napadłszy na stryja Władyki Czarnogórskiego zamordowali go. Mówią, że to są zamachy na wymordowanie całej rodziny Władyki teraźniejszego, przedsiębrane ze strony rodziny Radonich, w której zostawała dawniej dziedziczna godnosc Władyki Swieckiego. (*G. C.*)

Salzburg, 31 Października.

Tutejsza gazeta opisuje ostatnie dni pobytu w Salcburgu Xiężny Beiry. Okazuje się z niego, że Xiężna, przez pozorną słabość, potrafiła odwrócić od siebie baczność władz, i opuściła Salcburg w chwili, kiedy się tego najmniej spodziewano, tak dalece, że mieszkańce tego miasta dowiedzieli się o jej odjezdzie dopiéro za nadejściem pism hiszpańskich, donoszących o jej przybyciu do tego kraju. Wszyscy mieszkający tu Hiszpani dokładnie wiedzieli o zamysłach Xiężny, lecz najzupełniejszą zachowali tajemnicę.

Graefenberg, 26 Października.

Liczba gosci zimowych jest tu nader wielka: widziano bowiem siedzących niedawno u stołu blisko półtorasta osób. Wielu jednak mieszka w Freiwaldzie. Xiężna Anhalt-Köthen przybyła teraz na kuracyą; zabawi całą zimę; bo woda, im jest zimniejszą, tym staje się skuteczniejszą. Sam Prisnitz zaleca kuracye zimowe. (*G.R.K.P.*)

Francya.

Paryż, dnia 10 Listopada.

Dni temu kilka, wysłało Ministeryum gońca z depeszami do Pana Thiers we Włoszech: wieść niesie, że

шно, что ему поручено вступить въ переговоры съ Римскимъ дворомъ на счетъ продолженія срока для удаленія Французскаго войска изъ Анконы. Кажется, есть опасность, чтобы подобный поступокъ исполненный до созванія Палатъ, не произвелъ вообще худаго впечатлѣнія.

— Жур. *Droit* сообщаетъ: „Предъ 1830 годомъ, въ многихъ знатнѣйшихъ обществахъ думали о возведеніи Инфанта Донъ Франциско де Паула на Мексиканской престолъ. Для исполненія таковаго плана, нужно только было безусловное согласіе Фердинанда VII, а между тѣмъ заключены связи съ разными знатными особами, къ которымъ принадлежалъ также и Князь Таллейранъ. Сей послѣдній поручилъ производство этого дѣла одному изъ своихъ агентовъ и далъ ему нужное уполномочіе. Между тѣмъ революція и смерть Фердинанда VII перемѣнили состояніе дѣлъ. Этотъ агентъ отзывается теперь къ Инфанту и требуетъ возвращенія издержекъ на 316,000 фр. о чемъ дѣло поступило уже въ судъ.

— Вчерашній Монитеръ содержитъ Королевское постановленіе отъ 31 ч. пр. м. учреждающее администрацію гражданской власти въ Алжирѣ. Управленіе это состоять будетъ подъ надзоромъ Генералъ-Губернатора, въ составъ же онаго будутъ входить: Директоръ Внутреннихъ Дѣлъ, Директоръ Финансовъ и Генералъ-Прокуроръ.—Вторымъ постановленіемъ, донынѣшній Вице-Интендантъ въ Константинѣ Гр. Евгеній Гюйо назначенъ Директоромъ Внутреннихъ Дѣлъ а бывшій Меръ города Боны, Г. Дюссеръ Вице-Директоромъ Оранской провинціи.

— Г. Сегюръ-Дюпейронъ Генералъ-Инспекторъ Совѣта здоровья, получилъ офиціальное порученіе отправиться въ Египетъ, Грецію, Турцію, а также въ разные Порты Чернаго Моря. Онъ посылается для отысканія средствъ, которыми моглабы быть смягчена строгость карантинныхъ правилъ.

— Журналъ *National* сообщаетъ: „Дѣла востока нимало не затруднительны. Въ отношеніи богатства всегда составлялъ перевѣсъ въ Европѣ народъ, который доставлялъ произведенія съ Азіатскихъ рынковъ; и такъ недолжно удивляться, что въ то время, когда пары и желѣзныя дороги, привлекаютъ на прежній Египетскій путь торговлю Остъ-Индіи, другіе принуждены употреблять всѣ мѣры, чтобы пріобрѣсть исключительно выгоды сей торговли.

12-го Ноября.

На послѣднемъ засѣданіи Академіи Этико-Политическихъ Наукъ, Г-нъ Бланки читалъ разсужденіе Наполеона, написанное еще въ молодыхъ лѣтахъ: *о воздѣлываніи тутовыхъ деревъ въ Корсикѣ.*

— Кажется, что въ Парижѣ никогда не было столько покражъ, какъ теперь. Главною тому причиною, приближеніе зимы и дороговизна.

— Король, постановленіемъ своимъ отъ 10 пр. м. возвелъ въ званіе Перовъ Франціи: Виконта Жессенъ и Барона Сенъ Дидье.

— Говорятъ, что Герцогъ Орлеанскій поѣдетъ въ Лондонъ, для свиданія тамъ съ наслѣднымъ Принцемъ Шведскимъ.

Байонна, 2-го Ноября.

2,000 ружьевъ и аммуниція оставленныя для Мунягорри въ Фуэнтарабіи, перевезены въ Сокку, куда кромѣ того было уже доставлено 4,000 оружія. Поелику перевезено чрезъ здѣшній городъ для Мунягорри два орудія, много конгревовыхъ ракетъ, палатокъ и прочихъ военныхъ потребностей, то изъ сего заключаютъ, что Мунягорри незадолго начнетъ дѣйствовать.

5-го Ноября.

Съ 3 на 4 ч. с. м. ночью (по донесеніямъ *Gazette de France*) переходилъ чрезъ Байонну Мунягорри съ своими людьми, слѣдуя въ Валкарлосъ. Въ 25 повозкахъ запреженныхъ быками, везли за нимъ значительные припасы пороха и амуниціи, а вчера переходили еще другія повозки нагруженныя оружіемъ. Штандартъ *Paz y Fueros* не нашелъ столько приверженцевъ, какъ надѣялись, и потому кажется отрядъ Мунягорри будетъ только не что иное, какъ Христиноссіе Гериласы.

(съ Испанскихъ границъ).

Пишутъ изъ Байонны отъ 8 го Ноября, что Мунягорри въ то время, когда хотѣлъ переходить границу близъ Валкарлоса, получилъ увѣдомленіе отъ Христиноскаго Коменданта крѣпости, что онъ неможетъ дозволить ему перехода, ибо главный вождь объявилъ, что онъ прежде долженъ ожидать предписаній изъ Мадрита посему предмету. Мунягорри между тѣмъ остановился въ Ст. Жанъ де Ве, между Санъ-Жанъ Пьедъ де Портъ и Байонною. (*G. C.*)

Англія.

Лондонъ, 9-го Ноября.

Принцъ Л. Н. Бонапарте, посредствомъ своего Адъ-

polecono mu układy z dworem Rzymskim względem przedłużenia terminu, w którym ustąpi wojsko Francuzkie z Ankony. Zdaje się, że zachodzi obawa, aby podobne postąpienie, przed zwołaniem izb dokonane, nie sprawiło w całej powszechności niepomyślnego wrażenia.

— Czytamy w dzienniku *Droit*: „Przed rokiem 1830, zajmowano się w wielu wyższych towarzystwach, myślą osadzenia Infanta Don Francisco-de-Paula, na tronie w Mexyku. Do spełnienia tego planu, było tylko potrzebne bezwarunkowe przyzwolenie Ferdynanda VII, a tymczasem zawiązano w tej mierze związki z rozmaitemi znakomitemi osobami, do których także należał i Xiąże Talleyrand. Ten ostatni upoważnił do kierowania tym interesem jednego ze swych ajentów i dał mu stosowne pełnomocnictwo. Tymczasem rewolucya i śmierć Ferdynanda VII, zmieniły położenie rzeczy. Wyżej wymieniony ajent, zgłasza się teraz do infanta i liczy wyłożone koszta w ilości 316,000 franków o co wytoczyła się już sprawa do Sądu.

— Monitor z dnia wczorajszego obejmuje postanowienie Królewskie daty 31 z. m., ustanawiające administracyę władzy cywilnej w Algierze. Ta administracya będzie zostawała pod okiem Jenerał-Gubernatora, do składu zaś jej należeć mają: Dyrektor Spraw Wewnętrznych, Dyrektor Skarbu i Prokurator Jeneralny.— Przez drugie postanowienie, dotychczasowy podintendent w Konstantynie, Hr. Eugeniusz Guyot, został mianowany Dyrektorem Spraw Wewnętrznych, a dotychczasowy mer miasta Bony, Pan L. Dussert, Poddyrektorem prowincyi Oranu.

— Pan Ségur-Dupeyron, Jeneralny Inspektor Rady zdrowia, otrzymał polecenie rządowe do Egiptu, Grecyi, Turcyi, tudzież do rozmaitych Portów morza Czarnego. Jego wysłanie ma na celu wynalezienie środków, przez które w pewnych wypadkach, dałaby się może złagodzić ostrość przepisów kwarantanny. Nie można wątpić, że wypadek tego posłannictwa będzie pomyślnym dla stanu handlowego.

— Czytamy w dzienniku *National*: Sprawa Wschodu jest bardzo prostą. Narodem stanowiącym pod względem bogactwa przewagę w Europie, był zawsze ten, który nam płody Azyatyckich targów dowoził; otoż nie trzeba się dziwić, że w chwili, w której para i kolejo żelazne handel Indyj Wschodnich na dawną drogę Egipską sprowadzają, muszą inni dokładać wszelkiego starania, aby otrzymać wyłączność tegoż handlu.

Dnia 12-go.

Na ostatniém posiedzeniu akademii umiejętności moralnych i politycznych, czytał P. Blanqui rozprawę Napoleona, w młodym wieku napisaną: *o uprawie morwy w Korsyce.*

— Liczba kradzieży nigdy podobno nie była większą w Paryżu, jak teraz. Zbliżanie się zimy i drożyzna są głównemi tego przyczynami.

— Król, rozporządzeniem swojém z dnia 10 b. m. mianował Parami Francyi: Vice-Hrabiego Jessaint i Barona Saint-Didier.

— Słychać, że Xiąże Orleański odbędzie podróż do Londynu, dla zjechania się tam z Królewiczem Następcą Tronu Szwedzkiego.

Bayonna, 2-go Listopada.

Broni 2000 sztuk i amunicyą, złożone w Fuentarabii dla Muñagorrego, przewieziono do Socca, gdzie prócz tego było już dostawionych 4000 sztuk broni. Ponieważ przewieziono tędy dla Muñagorrego dwie armaty, dużo rac kongrewskich, namioty it. p. potrzeby wojskowe, wnoszą więc z tego, że Muñagorry zacznie nie długo bydź czynnym.

5 Dnia.

W nocy z 3 na 4 b. m. (donosi *Gazette de France*), przechodził przez Bayonnę Muñagorry z ludźmi swemi, udając się do Valcarlos. W 25 powozach, ciągnionych wołami, prowadzono za nim znaczne zapasy prochu i amunicyi, a wczora jeszcze szły inne wozy naładowane bronią. Chorągiew *Paz y Fueros*, nie znalazła tak wiele stronników, jak się spodziewano; skończy się więc zapewne na tém, że oddział Muñagorrego nie będzie niczém więcéj, jak gierylasami Krystynistów.

(Od granic hiszpańskich).

Piszą z Bayonny pod d. 8 Listopada, że Muñagorry, w chwili, kiedy chciał przebywać granicę pod Varcarlos, otrzymał zawiadomienie od krystynistowskiego komendanta twierdzy, iż nie jest upoważniony przepuszczać go, ponieważ wódz naczelny oświadczył, że pierwej na instrukcye z Madrytu oczekiwać w tej mierze musi. Muñagorry zatrzymał się tymczasem w St. Jean le Vieux, między St. Jean pied de Port a Bayonną. (*G. C.*)

Anglia.

Londyn, dnia 9-go Listopada.

Xiąże N. L. Bonaparte, podziękował Lordowi Mel-

ютанта Графа Персиньи, благодарилъ Лорда Мельбурна за дружественныя чувства, оказанныя въ отношеніи къ нему со стороны Англійскаго Правительства во время послѣднихъ Швейцарскихъ происшествій.

— Перу опять въ движеніи, такъ покрайней мѣрѣ увѣдомляютъ изъ Калао увѣряя о происшедшей 28 Іюля революціи въ Перу, гдѣ всѣ южныя провинціи объявили себя противу федеральной системы.

— Подтверждается извѣстіе, что на всѣхъ Англійскихъ корабляхъ будутъ находиться 68 фунтовыя орудія, все же войско получитъ перкусіонные карабины.

— Французскій Консулъ въ Дублинѣ предложилъ награды 36,000 фр. тому, кто изобрѣтетъ чернила, которыя нельзя выводить изъ бумаги.

— Адмиралъ нашего флота въ средиземномъ морѣ Сэръ Р. Стопфордъ, получилъ отъ Султана орденъ Нишимъ-Ифтигаръ.

— Носится слухъ, что башни названныя Мартелло на восточномъ берегу Англіи, будутъ немедленно приведены въ оборонительное положеніе. (*G. C.*)

9-го Ноября.

Герц. Веллингтонъ упалъ недавно на охотѣ съ лошади, однако къ счастію не ушибся.

— Получено извѣстіе, что къ Вице-Адмиралу Сиру Чарлсъ Пагетъ отправлено повелѣніе съ 74 пушечнымъ линейнымъ кораблемъ Эдинбургъ, чтобы онъ немедленно отправился къ Мексиканскимъ берегамъ. Эскадра означеннаго Адмирала усилена тремя линейнымм кораблями и нѣсколькими меньшими судами.

— Говорятъ, что Лордъ Дургамъ для того возвращается чрезъ Соединенные Штаты, что хочетъ лично условиться съ Президентомъ, относительно принятія пограничныхъ мѣръ къ обуздавію Канадскихъ мятежниковъ, которые, пользуясь покровительствомъ жителей Соединенныхъ Штатовъ, упражняются въ военномъ искусствѣ на самой границѣ и замышляютъ возобновить безпорядки. Лордъ Дургамъ намѣревается вручить свои полномочныя грамоты самой Королевѣ, получивъ ихъ лично отъ Е. В.

— Говорятъ, что Техасское Правительство оффиціально отказалось отъ поданной прежде сего Правительству Соединенныхъ Штатовъ просьбы, о принятіи Техасской республики въ число областей, составляющихъ Штаты. Индѣйцы, съ западной стороны Мисисипи, угрожаютъ республикѣ нападеніемъ, а войска Соединенныхъ Штатовъ будутъ сохранять въ этой войнѣ неутралитетъ.

— Людвикъ Наполеонъ пріѣхалъ изъ Лимингтона въ Лондонъ инкогнито и нанялъ нѣсколько комнатъ, чтобы видѣть ежегодно бывающее тамъ избраніе Лорда-Мера города Лондона, торжественное шествіе его по улицамъ и поѣздку на рѣкѣ. Когда онъ проѣзжалъ, полиція хотѣла разогнать толпу, чтобы дать дорогу его экипажу, но народъ узналъ его, окружилъ и повсюду раздались восклицанія: *Да здравствуетъ Принцъ Наполеонъ!* и проч. На другой день поутру, Людвикъ Наполеонъ возвратился въ Лимингтонъ, гдѣ онъ намѣревается пробыть нѣсколько недѣль. (*О.Г.Ц.П.*)

Испанія.

Мадритъ, 31-го Октября.

Декретъ Королевы о наборѣ войска 25,000 чел. сдѣлалъ неблагопріятное впечатлѣніе, по той причинѣ, что каждый изъ новобранцевъ обязанъ внести въ въ казну, при вступленіи въ службу 15 піастровъ.

(*изъ Англ. газ.*)

Пишутъ изъ Мадрита, что отряды артиллеріи подъ прикрытіемъ конницы, производятъ разъѣзды въ окрестностяхъ столицы. Говорятъ, что извѣстный Карлистскій военачальникъ Палилосъ возвратился въ Манху. Генералъ Королевскихъ войскъ, Нагуэрасъ начальствующій въ этой провинціи, просилъ его письмомъ, снисходительно обходиться съ плѣнными, но Палилосъ, вмѣсто отвѣта, велѣлъ немедленно ихъ разстрѣлять, что было исполнено почти въ глазахъ 8,000 резервныхъ войскъ, которыя въ бездѣйствіи стоятъ около Мадрита.

3-го Ноября.

Съ вчерашняго дня господствуетъ здѣсь сильное волненіе. Сегодня предвидѣли смятеніе; Министры собрались и не расходились цѣлую ночь. Войска, расположенныя въ казармахъ, готовы выступить по первому сигналу. Маркизъ де ласъ Амариллась, получилъ также предписаніе двинуться къ Мадриту и ожидать дальнѣйшихъ повелѣній въ Гетафѣ и Пинто, а Генералу Альдама поручено собрать всю способную къ дѣлу Кавалерію и отправить оную въ бри-

bourne przez Adjutanta swego Hrabię Persigny, za przyjazne uczucia, okazane dla niego ze strony Rządu Angielskiego, podczas ostatnich okoliczności Szwajcarskich.

— Peru jest znowu w poruszeniu, tak przynajmnie donoszą z Callao, zapewniając o wybuchnieniu w dniu 28-m Lipca rewolucyi w Peru, gdzie wszystkie południowe prowincye oświadczyły się przeciwko systematowi federalnemu.

— Potwierdza się wiadomość, że na wszystkich okrętach Angielskich będą dane działa 68-funtowe, całe wojsko zaś otrzyma karabiny perkusyjne.

— Francuzki Konsul w Dublinie ogłosił nagrodę 36,000 fr. dla tego, kto wynajdzie atrament, niedający się z papieru wywabić.

— Admirał flotty naszej na morzu Śródziemném, Sir Robert Stopford, otrzymał od Sułtana ozdobę orderu Nisham-Iftihar.

— Obiega pogłoska, że wieże zwane Martello, na wschodniém brzegu Anglii, mają być niezwłócznie do stanu obronnego przywiedzione. (*G.C.*)

Dnia 20-go.

Niedawno na polowaniu upadł z konia Xiążę Wellington, ale szczęściem żadnej nie odniosł rany.

— Dowiadujemy się, że okręt liniowy *Edinburgh* o 74 działach, który niedawno z Portsmouth wypłynął, wiezie rozkazy Vice-Admirałowi Sir Charles Paget, aby natychmiast udał się ku wybrzeżom mexykańskim. Wspomniony Admirał, prócz kilku mniejszych statków, otrzymał jeszcze trzy inne okręty liniowe.

— Utrzymują, że Lord Durham dla tego chce wracać do Anglii przez Stany-Zjednoczone, aby się mógł osobiście porozumieć z Prezydentem, względem stosunków granicznych, i jeżeli bydź może, pozyskać od niego skuteczniejsze przeszkody dla rokoszan Kanadyjskich, którzy doznając opieki od mieszkańców Stanów-Zjednoczonych, ćwiczą się tuż przy samej granicy w robieniu bronią i myślą o nowym napadzie. Lord Durham zamierza złożyc w ręce Królowej swoje pełnomocnictwo, za przybyciem do Anglii, ponieważ je z jej rąk otrzymał.

— Rząd Texański, miał teraz urzędowie odwołać podaną dawniej prosbę do Stanów-Zjednoczonych, aby rzeczpospolita Texas, przyjęta była do liczby krajow, składających Stany. Indyanie od strony zachodniej Mississipi, zagrażają napadem tej rzeczypospolitej, a wojska Stanów-Zjednoczonych mają w tej wojnie zupełną zachowywać neutralność.

— Chcąc się przypatrzyć uroczystościom z powodu dorocznego obierania Lorda-Majora miasta Londynu, przybył tu incognito z Leamington Ludwik Napoleon. Najął kilka pokojów w miejscu, z którego mógł widzieć uroczysty pochód przez ulice, tudzież podróż wodną nowo obranego rządcy miasta. Policya kazała jego pojazdom zrobić miejsce wśród ścisku; wtedy lud go poznał, otoczył i nieprzestawał wołać ze wszystkich stron: *niech żyje Xiążę Napoleon!* i t. p. Zaraz nazajutrz zrana wrócił Ludwik Napoleon do Leamigton, gdzie zamierza kilka jeszcze tygodni zabawić. (*G.R.K.P.*)

Hiszpania.

Madryt, 31-go Października.

Dekret Królowej, względem wybrania do wojska 25,000 ludzi, nieprzyjemne sprawił wrażenie, z powodu, że każdy nowo-zaciężny musi opłacić skarbowi przy wejściu do służby 15 piastrów.

(*Z gazet angielskich*).

Piszą z Madrytu, że od kilku dni, artyllerya i jazda co wieczór robi wycieczki wojenne w okolice Madrytu. Słychać, że znany dowódzca karolistowski Palillos wrócił do Mancha. Jenerał wojsk Królowej, Nogueras, dowodzący w tej prowincyi, prosił go listownie, aby ze znajdującemi się w ręku jego wojennemi jeńcami łagodnie postąpił; zamiast odpowiedzi, kazał ich natychmiast rozstrzelać. Uskutecznił ten czyn prawie w oczach 8,000 wojska odwodowego, stojącego bezczynnie w okolicach Madrytu.

3. Listopada.

Od wczora wielkie tu panuje poruszenie. Wiedziano, że dziś spokojność będzie zaburzona. Ministrowie zgromadzeni byli noc całą. Wojska stały w koszarach, w gotowości do wyruszenia za pierwszym danym znakiem. Margrabia de las Amarillas otrzymał także polecenie zbliżyć się do Madrytu i oczekiwać dalszych rozkazów w Getafe i Pinta, zaś Jenerałowi Aldama poleconém zostało zgromadzić wszelką, do służby zdatną jazdę i wysłać ją do brygady Margrabiego, różnemi bra-

гаду Маркиза малыми отрядами, чрезъ различные выѣзды города, чтобы избѣгнуть вниманія жителей. Полковникъ Королевскаго полка Кордова и Генералъ-Капитанъ Квирога, были о семъ предувѣдомлены. Такимъ оброзомъ приняты всѣ мѣры предосторожности. Около *Puerta del Sol* собрались толпы народа, но кажется безъ непріязненныхъ замысловъ. Въ шестомъ часу вечера, толпы сіи становились многочисленнѣе и смятеніе возрастало. Улицы: Алькала, Санъ Героннмо и Ламонтера наполнены были любопытными и злоумышленниками. Въ половинѣ осьмаго раздалось нѣсколько выстрѣловъ, и толпа, находившаяся близъ Пуерта, подалась назадъ. Человѣкъ двадцать изъ національной гвардіи, первые съ неистовымъ крикомъ требовали смерти Министровъ. Въ это время (въ 10 часовъ вечера) по улицамъ бьютъ генералъ-маршъ и запираютъ лавки. Министры надѣятся еще на національную гвардію и на войска расположенныя въ Мадритѣ. Партія изступленныхъ произвела это возмущеніе съ тѣмъ, чтобы приготовить отрѣшеніе Министровъ отъ должностей и распустить собраніе кортесовъ. Г. Кампуцано будетъ, какъ говорятъ, Президентомъ Совѣта. Другіе утверждаютъ, что составъ министерства будетъ слѣдующій: Вадяльосъ, Президентомъ Совѣта; Нарваэсъ, военнымъ Министромъ; Капацъ, морскимъ Министромъ; Бельтрамъ де Лисъ, Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ; Матеосъ, Министромъ Финансовъ; о назначеніи же Министра Юстиціи ничего не извѣстно.

4-го Ноября.

Въ сегодняшнемъ нумерѣ придворной газеты помѣщена слѣдующая статья: Спокойствіе столицы было нарушено въ эту ночь. Толпы безпокойныхъ людей собрались на воззваніе мятежниковъ, произносили мятежныя восклицанія и произвели нѣсколько выстрѣловъ. Правительство предприняло немедленно надлежащія мѣры. Генералъ - Капитанъ поставилъ подъ ружье гарнизонъ столицы и національную гвардію, которая оказала похвальное усердіе къ возстановленію порядка. Столица объявлена въ осадномъ положеніи и въ полночь спокойствіе было уже водворено.

— Въ тойже газетѣ обнародовано распоряженіе Генералъ-Капитана, коимъ воспрещаются всякаго рода сборища жителямъ столицы, за исключеніемъ людей, предназначенныхъ для наблюденія за порядкомъ. За нарушеніе сихъ правилъ, виновные будутъ отданы подъ военный судъ и арестованы, какъ участники въ бунтѣ.

— Ген. Ораа пріѣхалъ въ Мадритъ и немедленно призванъ въ совѣтъ Министровъ. (*О.Г.Ц.П.*)

Германія.

Мюнхенъ, 10-го Ноября.

Правительство издало постановленіе, коимъ воспрещается учителямъ и ихъ помощникамъ: 1) Посѣщать питейные дома, сборища для пляски и бывать на приходскихъ праздникахъ; 2) Не только не брать въ содержаніе земель для охоты, но даже никогда неприсутствовать на охотахъ, потому что опытомъ доказано, что охотникъ не можетъ быть хорошимъ учителемъ; 3) Одѣваться просто, не носить бакенбардовъ и такъ называемой испанской бородки. Тѣ лица, которые не захотятъ согласоваться съ установленными правилами, будутъ немедленно отрѣшены отъ должности.

Штутгардъ, 6-го Ноября.

Сынъ Принца Оранскаго, получивъ оффиціальное извѣстіе о согласіи нашего Короля на бракосочетаніе его съ Принцессою Софьею, прибылъ немедленно въ сей городъ, для свиданія съ своею невѣстою. При въѣздѣ, ожидалъ Принца чиновникъ, который проводилъ его во дворецъ. Сей часъ по пріѣздѣ Принца, прибылъ Герцогъ Бернардъ Саксенъ-Веймарскій, родственникъ царствующей фамиліи въ Нидерландахъ, извѣстный своими военными подвигами въ Бельгіи, и остановился въ гостинницѣ подъ вывѣскою Англійскаго Короля. Оба посѣтители получили приглашеніе къ Королевскому столу, а послѣ того были въ театрѣ. Женихъ ввелъ въ ложу Принцессу Софію, которая была принята съ радостными восклицаніями и привѣтливо поблагодарила публику. Наслѣдный Принцъ Оранскій и Герцогъ Саксенъ-Веймарскій, были въ Нидерландскихъ мундирахъ. Первый изъ нихъ имѣетъ неболѣе 21 года отъ роду, пользуется цвѣтущимъ здоровьемъ и крѣпкимъ сложеніемъ. Другой, осанкою своею напоминаетъ рыцарскія времена. (*О.Г.Ц.П.*)

Греція.

Аѳины, 27-го Октября.

Здѣсь получены весьма неблагопріятныя извѣстія. Каймаканъ (Вице-Губернаторъ) Ѳессаліи, при-

mami, dla uniknienia baczności mieszkańców. Cordova, Półkownik półku Królowej, tudzież Kapitan Jeneralny Quiroga, zostali o tem zawiadomieni. Tym sposobem przedsięwzięto wszelkie kroki ostrożności. Przy Puerta del Sol zebrały się tłumy, atoli, jak się zdawało, bez zamiarów nieprzyjaznych. Około godziny 6-tej wieczorem, tłumy te stawały się coraz liczniejsze i burzliwsze. Ulice: Alcala, San Geronimo i la Montera, napełnione były ciekawymi i źle myślącymi. O 7½ usłyszano kilka strzałów, a zgromadzeni przy Puerta del Sol cofnęli się. Około 20 ludzi z gwardyi narodowej, pierwsi wydali buntownicze okrzyki, żądając śmierci Ministrów. W tej chwili (o 10 godzinie w nocy) bębnią marsz jeneralny po wszystkich ulicach; sklepy są pozamykane. Ministrowie liczą jeszcze na część gwardyi narodowej i na wojska zgromadzone w Madrycie. Sądzą, że *Exaltados* zrobili to zaburzenie, w celu przygotowania złożenia Ministrów z urzędowania i rozwiązania Kortezów. P. Campuzano ma bydź Prezesem Rady, inni utrzymują, że taki ma bydź skład nowego Ministerstwa: Vadillos, Prezesem Rady; Narvaes, Ministrem Wojny; Capaz, Ministrem morskim; Beltram de Lys, Ministrem Spraw Wewnętrznych; Mateos, Ministrem Skarbu; o osadzeniu miejsca Ministra łask i sprawiedliwości nie słychać nic pewnego.

Dnia 4.

Dzisiejsza gazeta nadworna zawiera następujący artyk.: Spokojność stolicy była tej nocy naruszona; po zjawieniu się buntowniczej odezwy, zgromadziły się w kilku miejscach tłumy niespokojnych ludzi, którzy wydawali okrzyki buntownicze i kilkakrotnie wystrzelili. Rząd jął się natychmiast środków takich, jakie okoliczności wskazywały. Jeneralny Kapitan zgromadził wojsko osady miasta i waleczną gwardyą narodową, która okazała chwalebną gorliwość w utrzymaniu porządku. Stolica ogłoszona jest w stanie oblężenia. O północy spokojność przywrócona została.

— Taż sama gazeta zawiera uwiadomienie Jeneralnego Kapitana, że od chwili ogłoszenia pomienionego uwiadomienia, każde zgromadzenie, prócz osób należących do utrzymania porządku, jest zabronione. Kto ten zakaz przekroczy, oddany będzie natychmiast pod sąd wojenny i sądzony, jako mający udział w rozruchu.

— Jenerał Oraa przybył do Madrytu i powołany został do rady Ministrów. (*G.R.P.K.*)

Niemcy.

Monachium, 10-go Listopada.

Rząd Królewski wydał rozporządzenie, mocą którego zakazaném jest nauczycielom i ich pomocnikom: 1) uczęszczać do szynków, miejsc, gdzie tańcują i na odpusty parafialne; 2) nie tylko nie dzierżawić polowania, ale nawet nie bydź na żadném obecnym: bo przekonało doświadczenie, że myśliwy nie może bydź dobrym nauczycielem; 3) ubierać się skromnie, nie nosić faworytów, ani tak zwanej brodki hiszpańskiej. Osoby, któreby nie chciały zastosować się do tych przepisów, mają bydź natychmiast zawieszone w pełnieniu swych obowiązków. (*G.R.K.P.*)

Stuttgardt, 6 Listopada.

Jak tylko Dziedziczny Xiąże Oranii otrzymał urzędową wiadomość o przyzwoleniu naszego Króla na małżeństwo jego z Xiężniczką Zofią, przybył tu natychmiast dla powitania swojej narzeczonej. Przy bramie oczekiwał na Xięcia wysłany urzędnik, który go do pałacu odwiózł. Zaraz po przyjeździe Xięcia zjechał Xiąże Bernard Sasko-Wejmarski, pokrewny domu panującego w Niderlandach i znany z czynów wojennych w Belgii; wysiadł on w domu gościnnym pod królem angielskim. Oba goście zaproszeni zostali do królewskiego stołu, a następnie ukazali się w teatrze. Xiężniczka Zofia, wprowadzona do loży przez swego narzeczonego, przyjęta została z najżywszemi okrzykami radości, na które nader grzecznie podziękowała. Xiąże Dziedziczny Oranii i Bernard Sasko - Wejmarski byli w mundurach niderlandzkich; pierwszy jest młodym mężczyzną, ledwie 21 lat mającym, cery zdrowej i silnej budowy. Drugi postawą swoją przypomina rycerskie czasy.

Grecya.

Ateny, 27 Października.

Nadeszły tu nader nieprzyjemne z Volo wiadomości. Kajmakau (Vice-Gubernator) Tessalii przybył

былъ въ Воло для собранія дани съ живущихъ тамъ Грековъ, которые избѣгая его несправедливости, скрылись въ домѣ Греческаго консула. Одинъ изъ офицеровъ каймакана окружилъ домъ стражею, выломалъ двери и собравшихся тамъ Грековъ по одиначкѣ привелъ къ каймакану. Сей послѣдній требовалъ отъ нихъ дани и изорвавъ ихъ паспорты, приказалъ ихъ посадить въ тюрьму. Это извѣстіе произвело неблагопріятное впечатлѣніе въ Аѳинахъ, и Греческое Правительство сдѣлало немедленно по сему предмету представленіе. Говорятъ, что Капитанъ Канарисъ, который съ своею эскадрою находится въ Архипелагѣ, получилъ предписаніе отправиться въ Воло. (*О.Г.Ц.П.*)

Египетъ.

Александрія, 16-го Октября.

Въ Сеннеаръ отправлено уже нѣсколько отрядовъ войска. Полковникъ Кемибель, сопровождать будетъ Пашу въ его путешествіи, которое онъ предпринимаетъ сегодня.

— Здѣсь получено весьма важное извѣстіе, что значительное число Друзовъ приняло Христіанскую вѣру. Тамошній Епископѣ пригласилъ къ себѣ нѣсколькихъ Консуловъ изъ Бейрута чтобы они присутствовали при крещеніи 150 Друзовъ, которые избѣгая гоненій со стороны Египетскаго Правительства, рѣшились принять вѣру, пользующуюся его покровительствомъ. Во всѣхъ деревняхъ обитаемыхъ Друзами, увеличивается число новокрещенныхъ. Письма изъ Бейрута (полученныя въ Марселѣ) подтверждаютъ сказанное извѣстіе. Въ одномъ изъ этихъ писемъ сказано по сему предмету: „Слѣдующее происшествіе случилось здѣсь между независимыми Друзами, которыхъ ужасную религію начертилъ недавно мастерскимъ перомъ Г. Сильвестръ де Саси. Всѣ почти жители въ Корофанѣ (вѣрно Горанъ) приняли крещеніе. Число Друзовъ здѣлавшихся уже Христіанами болѣе шестисотъ. Несомнительно, что поводомъ къ сему были политическія обстоятельства. Производимая противу нихъ война, все болѣе стѣсняла своими штыками предѣлы сихъ Горцевъ, и вездѣ угрожала имъ смертію и истребленіемъ. Таковая тактика привела ихъ въ отчаяніе, они положили оружіе и водрузили знамя мира на обнаженныхъ вершинахъ горъ. Покорившись, они справедливо признали, что, дабы пользовался такимъ обращеніемъ со стороны Египтянъ, какимъ пользуются Христіане обитающіе въ этихъ горахъ, и которымъ предоставлены значительныя преимущества, для этого нужно принять Христіанскую вѣру. Это происшествіе столь важное произведетъ такое вліяніе на Сирію, что отъ него зависѣтъ будетъ судьба сего края.” (*G. C.*)

Турція.

Константинополь, 17-го Октября.

Египетскій Вице-Король велѣлъ сдѣлать оцѣнку большей части своихъ плантацій, кажется потому, чтобы этимъ доказать законное ими владѣніе, а слѣдственно непрекращать продажи произведеній, даже по введеніи въ исполненіе торговаго трактата, заключеннаго между Англіею и Портою. Так. образ. онъ останется при своей монополіи съ тою только разницею, что подъ другимъ т. е. облеченнымъ личиною видомъ.

— Въ Турецкой газетѣ Теквими Вакаи помѣщено постановленіе Султана, коимъ воспрещается брать съ иновѣрцевъ (раясовъ) какую либо произвольную подать деньгами или хлѣбомъ, возлагая на подлежащія власти обязанность наблюдать за точнымъ исполненіемъ сего постановленія и подвергать взысканію виновныхъ въ нарушеніи онаго.

24-го Октября.

Нѣкоторые думаютъ, что трактатъ заключенный между Англіею и Портою, начинаетъ уже ужасать Турецкое Правительство.

— По письмамъ полученнымъ изъ Персіи, Англійскій Посланникъ выѣхалъ уже въ путь въ Тегеранъ, гдѣ ожидали Шаха, ежели онъ уже теперь туда не прибылъ.

— 20 ч. с. м. Французскій Адмиралъ Русенъ имѣлъ у Султана аудіенцію, которому поднесъ письменное увѣдомленіе своего Короля о рожденіи Графа Парижскаго. (*G. C.*)

do Volo, dla wybierania haraczu od mieszkających tam Greków. Ci, unikając tej niesprawiedliwości, schronili się do domu konsulatu greckiego. Jeden z oficerów kajmakana otoczył dom strażą, wybił drzwi i zgromadzonych Greków po jednemu wywłóczył do kajmakana. Ten zmuszał ich do zapłacenia haraczu, ich pasporta greckie porozdzierał i kazał ich wszystkich uwięzić. Wiadomość ta sprawiła w Atenach najprzykrzejsze wrażenie. Rząd grecki uczynił natychmiast z tego powodu mocne przedstawienie. Słychać, że Kapitan Kanaris, który bawi z flotą na Archipelagu, otrzymał polecenie udać się do Volo. (*G.R.K.P.*)

Egipt.

Alexandrya, 16 Października.

Do Sennear wysłano już właśnie kilka oddziałów wojska. Półkownik Campbell będzie towarzyszył Baszy w jego podróży, do wyjazdu w którą, jest właśnie dzisiejszy dzień przeznaczony.

— Odebrano tu bardzo ważną wiadomość, że znaczna część Druzów przyjęła wiarę Chrystusa. Kilku konsulów w Beyrut, zaprosił Biskup tamtejszy, aby chcieli bydź obecni na chrzcie 150 Druzów, którzy, unikając prześladowania ze strony Rządu Egiptskiego, postanowili przyjąć wiarę, opieki u tegoż doznającą. We wszystkich wioskach, zamieszkanych przez Druzów, powiększa się liczba neofitów. Listy z Beyrut (otrzymane w Marsylii), potwierdzają powyższą wiadomość. W jednym z nich tak o tém powiedziano: „Następujące wydarzenie miało tu miejsce pomiędzy niezawisłemi Druzami, których straszliwą religią opisał niedawno piórem mistrzowskiém Pan Sylvestre de Saçy. Prawie wszyscy mieszkańce w Korofan (zapewne Horan), przyjęli chrzest święty. Liczba Druzów, którzy zostali już chrześcianami wynosi przeszło sześćset. Ani wątpić, że pobudką do tego postąpienia są okoliczności polityczne. Wojna, przeciwko nim prowadzona, ścieśniała coraz więcej swemi bagnetami zakres tych górali i wszędzie im śmiercią i wytępieniem groziła. Podobna taktyka przywiodła ich do rozpaczy, złożyli broń i zatknęli proporzec pokoju na wierzchołkach gór nagich. Po poddaniu się swojém, uznali, i słusznie, iż żeby doznawać takiego obejścia się ze strony Egipcyan, jakie jest udziałem chrześcian, w tychże górach zamieszkałych, a którym znaczne służą przywileje, uznali, mówię, że trzeba przyjąć wiarę chrześciańską. Ten wypadek jest tak ważny i wywrze wpływ taki na Syryą, że będzie stanowić o losie tego kraju.“ (*G.C.*)

Turcya.

Stambuł, 17-go Października.

Vice-Król Egiptu rozkazał oszacować większą część plantacyj swoich, dla tego, jak się zdaje, ażeby przez to udowodnić prawne ich posiadanie, a następnie nie zaprzestawać przedaży płodów, nawet po wprowadzeniu w wykonanie traktatu handlowego, który między Anglią i Portą zawarty został. Tym sposobem utrzyma się on przy dotychczasowém monopolium swojém z tą tylko różnicą, że pod innym, to jest, zamaskowanym kształtem.

— Dziennik Turecki *Tekwimi Wekai* zawiera rozporządzenie Sułtana, zakazujące wymagania od innowierców (Rajasów) jakiej bądź samowolnej opłaty, czy w pieniądzach, czy w zbożu; poleca przytém władzom, aby troskliwie nad dopełnieniem tego rozkazu czuwały i na przestępującym surowe wymierzały kary.

Dnia 24.

Zdaje się niektórym osobom, że traktat, zawarty między Portą i Anglią, już rząd Turecki zastraszać poczyna.

— Według listów, z Persyi nadeszłych, Poseł Angielski udał się już w drogę do Teheranu, gdzie oczekiwano na Szacha, jeżeli tylko już tam w tej chwili nie przybył.

— Dnia 20-go bież. m., Poseł Francuzki, Admirał Roussin, miał posłuchanie u Sułtana, któremu złożył listy notyfikacyjne swojego Króla o narodzeniu Hr. Paryża. (*G.C*)

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Ноября 18 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*